

רע"פ 2922/14 - ס.א.א ניהול וקידום בע"מ, דשבסקי סבטלנה, לחובצקי אלכסנדרה, רסקינד אירנה נגד עיריית חיפה

בית המשפט העליון

רע"פ 2922/14

לפני:

כבוד השופט א' שהם

המבקשים:

1. ס.א.א ניהול וקידום בע"מ
2. דשבסקי סבטלנה
3. לחובצקי אלכסנדרה
4. רסקינד אירנה

נגד

המשיבה:

עיריית חיפה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה, מיום 8.4.2014, בעפ"א 5619-04-14, שניתן על-ידי כב' השופטת ת' נאות פרי

בשם המבקשים:

עו"ד יואל גולדברג

החלטה

1. לפני בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופטת ת' נאות פרי), בעפ"א 5619-04-14, מיום 8.4.2014, בגדרו נדחה ערעור על החלטת בית משפט השלום בחיפה בשבתו כבית משפט לעניינים מקומיים (כב' השופט א' ח' ורבנר) (להלן: בית המשפט לעניינים מקומיים), בב"ש 139/13, מיום 2.4.2014.

בד בבד עם הגשת בקשת רשות הערעור, הוגשה בקשה לעיכוב ביצוע פסק דינו של בית המשפט המחוזי. המשיבה לא השיבה לבקשה זו, ובחלוף המועד שנקבע לכך, הוריתי, ביום 22.5.2014, על עיכוב ביצוע פסק הדין, עד להכרעה בבקשה לרשות ערעור.

רקע והליכים קודמים

2. נגד המבקשים הוגש כתב אישום, המייחס להם עבירה של ניהול עסק ללא רישיון, לפי סעיף 14 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 (להלן: חוק רישוי עסקים). המדובר בעסק בשם "דרינק פוינט", אשר ספק אם ההגדרה הראויה לו היא "מזנון" או "פאב", ועל כל פנים מושמעת בו מוזיקה ונמכרים בו משקאות חריפים. במקביל לכתב האישום, הגישה המשיבה לבית המשפט לעניינים מקומיים, בקשה למתן צו שיורה על סגירת בית העסק, מכוח סעיף 17 לחוק רישוי עסקים. בקשה זו נענתה בהחלטתו של בית המשפט, מיום 23.12.2013, והמבקשים ערערו על ההחלטה לבית המשפט המחוזי. לאור שינוי עובדתי בנסיבות, הורה בית המשפט המחוזי, בפסק דין מיום 31.12.2014, כי ביצוע צו הסגירה יעוכב עד ליום 1.2.2014.

3. בהמשך, עוכב הביצוע, בהסכמת הצדדים, עד ליום 1.4.2014. בהגיע מועד זה, הוגשה בקשה נוספת לעיכוב ביצוע, אשר נדחתה בהחלטתו של בית המשפט לעניינים מקומיים מיום 2.4.2014. בהחלטה נאמר, כי המשטרה ו"איגוד ערים אזור מפרץ חיפה - הגנת הסביבה" (להלן: איגוד ערים) מתנגדים להמשך פעילותו של העסק, בשל מטרדי רעש הנגרמים לתושבי המקום כתוצאה מפעילותו בשעות הלילה המאוחרות. בהמשך לכך נקבע, כי האינטרס הציבורי מחייב את המסקנה לפיה "אין אפשרות לאפשר לעסק להמשיך ולהתנהל". המבקשים ערערו על החלטה זו לבית המשפט המחוזי.

4. בפסק דין מיום 8.4.2014, דחה בית המשפט המחוזי את הערעור. בית המשפט לא שוכנע כי המבקשים עשו את מירב המאמצים למצוא פתרון ראוי לבעיית הרעש. נאמר, כי בתקופת החורף הוצב מחוץ לעסק "קירוי חורף", אשר סייע בהפחתת הרעש, אך משתמה תקופה זו, לא ניתן מענה לבעיית הרעש. יתר על כן, בית המשפט המחוזי הציע לצדדים אפשרות להגבלה מסויימת של אופי הפעילות העסקית, חלף סגירת העסק, אך בפסק הדין צוין כי הצעה זו "לא התגבשה לכדי הסכמה". גם יתר טענותיהם של המבקשים בערעור נדחו, תוך הדגשת הקריטריונים לסגירת עסק מכוח סעיף 17 לחוק רישוי עסקים, כפי שפורטו בהרחבה ברע"פ 4384/13 מדינת ישראל נ' מיאו והאו בע"מ (3.3.2014) (להלן: עניין מיאו והאו).

הבקשה לרשות ערעור

5. בבקשה שלפניי, חוזרים המבקשים על השגותיהם כלפי החלטתו של בית המשפט לעניינים מקומיים. נטען, כי ההחלטה ניתנה מבלי שנערך דיון בנוכחותם, ומבלי שניתנה להם הזדמנות להגיב לעמדת איגוד ערים לעניין קיומו של מטרד רעש. עוד נטען, כי צו הסגירה שהוצא לבית העסק של המבקשים חוטא באכיפה בררנית. בנוסף, טענו המבקשים, כי הם "השקיעו הון עתק במיגון אקוסטי על פי הנחיות משטרת ישראל ועל פי הנחיות מומחה לאקוסטיקה", ועיכוב ביצוע של סגירת העסק הוא חיוני בכדי למנוע את קריסת העסק.

6. בפתח הדברים יצוין, כי הדיון בפני בית המשפט המחוזי נערך כדיון בערעור בזכות, ולפיכך נניח כי בפני המבקשים פתוחה הדרך להגיש בקשה לרשות ערעור (ראו, בהקשר זה, החלטתו של הרשם ג' שני בעניין מיאו והאו, מיום 18.8.2013; פסקה 10 לפסק הדין בעניין זה; וכן רע"פ 135/14 מרציאנו נ' מדינת ישראל (16.1.2014)).

7. הלכה היא, כי רשות ערעור תינתן במשורה, ורק במקרים אשר מתעוררת בהם שאלה משפטית כבדת משקל או סוגיה עקרונית, החורגת מעניינם של הצדדים, או במקרים חריגים ביותר אשר מתגלה בהם חוסר צדק או עיוות דין כלפי המבקש (רע"פ 2263/13 אבגי נ' מדינת ישראל (28.4.2014); רע"פ 2200/14 רוט נ' מדינת ישראל (24.4.2014); רע"פ 2180/14 שמואלי נ' מדינת ישראל (24.4.2014)). בבקשה שלפניי נאמר, כי "עסקינן בהחלטות שיש להן השלכה על כל גורמי האכיפה וחידושים שיש להתייחס אליהם על מנת להבהיר את ההלכות בעניין זה". ואולם, הלכה למעשה, רוב רובה של הבקשה מהווה העתק מושלם של הערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי, אף ללא ביצוע ההתאמות המתבקשות. כך, טענותיהם של המבקשים הן בעלות אופי "ערעורי" גרידא, וההצהרה בדבר קיומן של שאלות משפטיות רחבות, איננה מלווה בנימוק או בהסבר. הבקשה שלפניי סובבת סביב עניינם הפרטני של המבקשים, ולא מצאתי כי נגרם להם עיוות דין או שמתקיימים שיקולי צדק, אשר מצדיקים ליתן רשות ערעור "בגלגול שלישי". לפיכך, הבקשה דנן איננה מגלה מקום לקיים הליך שיפוטי נוסף בעניינם של המבקשים, ודינה להידחות.

8. למעלה מן הצורך, אדון בקצרה בטענותיהם של המבקשים, אשר גם לגופן – דינן להידחות. הפעלת עסק ללא רישיון, מהווה עבירה על חוק רישוי עסקים. סעיף 17 לחוק זה מסמיך את בית המשפט, לאחר שהוגש כתב אישום, "לצוות על הפסקת העיסוק בעסק, לחלוטין או לתקופה שיקבע". ענייננו מתמצה בשאלת מועד סגירת העסק. כאמור, המבקשים הגישו לבית המשפט לעניינים מקומיים בקשה לעכב את ביצוע צו הסגירה. בקשה זו נדחתה בהחלטת בית המשפט מיום 2.4.2014, ובפסק דינו של בית המשפט המחוזי בערעור, שם נקבע כי "השאלה אם יש לבטל בכלל את צו הסגירה לא עלתה בבקשה שבה נתן בית המשפט קמא [בית המשפט לעניינים מקומיים] את החלטתו. מכאן, שבמסגרת הערעור הנוכחי ניתן היה לערור רק על ההחלטה שלא לעכב עוד את הצו, ולא ניתן היה לבקש לבטל לחלוטין את צו הסגירה [...] ולכן הטענות לגבי אכיפה סלקטיבית או הפגיעה בחופש העיסוק וכו' – אינן מן העניין, מה גם שלא הוכחו".

המבקשים מלינים על קביעה זו, באשר לדבריהם "הוסכם בין הצדדים כי במידה ויהיה שינוי נסיבות עקב קבלת האישורים לניהול העסק, יבוטל צו הסגירה". יצוין, כי לבקשה שלפניי צורפה החלטה קודמת של בית המשפט לעניינים מקומיים, מיום 23.12.2013, במקום ההחלטה הרלוונטית.

טענתם זו של המבקשים איננה נהירה לי, שכן גם אם יש בה ממש (ולא הובאו לכך כל תימוכין), הרי עדיין הבקשה שהונחה בפני בית המשפט לעניינים מקומיים היא בקשה לעיכוב ביצוע בלבד, ולא בקשה לביטול צו הסגירה. כמו כן, "האישורים לניהול העסק" טרם התקבלו (למעט אישור זמני מהמשרה שפג תוקפו). דברים אלו מתחדדים גם על רקע התבטאויותיהם של המבקשים בערכאות הקודמות, לפיהן כוונתם להעביר את העסק למקום אחר בעיר, ומשתמע מכך שכוונתם היתה אך ורק לדחות את סגירת העסק במקומו הנוכחי, עד שתימצא לו חלופה אחרת.

9. לעניין עיתוי כניסתו לתוקף של צו לסגירת עסק, נאמר בעניין מיאו והאו (בפסקה 17):

עמוד 3

"תכליתו המניעתית של הצו מוליכה למסקנה שככלל יש להורות על הפסקת עיסוק בעסק כל אימת שלא ניתן רישיון. אולם בד בבד עם מתן הצו, נדרש בית המשפט להפעיל שיקול דעת בקובעו את מועד כניסתו של הצו לתוקף. לשם כך יש לאזן בין מידת הנזק שייגרם לבעל העסק ולצדדים שלישיים כתוצאה מהפסקת העיסוק לאלתר, לבין מידת הנזק שייגרם לציבור כתוצאה מהמשך הפעלתו ללא רישיון לפרק זמן נוסף אשר מטרתו ליתן לבעל העסק או לצדדים שלישיים שהות להתארגנות, או לחלופין לאפשר את מיצוי של הליך הרישוי"

בענייננו, מונחים על כף המאזניים מחד גיסא, פגיעה בחופש העיסוק ונזק כלכלי למבקשים, ומאידך גיסא, מטרד משמעותי לשכנים. אמנם בבקשה שלפניי נטען, כי מדובר בשכן אחד בלבד, אך מדובר בטענה בעלמא, כאשר מנגד הונחו על שולחנו של בית המשפט לעניינים מקומיים חוות דעת של משטרת ישראל ושל רכזת מניעת רעש באיגוד ערים. בנוסף, מדובר בפעילות עסקית אשר מעולם לא זכתה לקבל רישיון, והדבר עומד לחובת המבקשים (ראו עניין מיאו והאו, בפסקה 18). נזכיר, כי בית המשפט המחוזי הציע לצדדים להגיע למתווה שיאפשר את המשך הפעלת העסק בכפוף למניעת המטרד, אך המבקשים לא הזכירו את ההצעה הזו בבקשת רשות הערעור.

10. המבקשים טוענים, כי הדיון בבקשה לעיכוב ביצוע היה צריך להיערך בנוכחותם. אכן, כבר נקבע, כי דיון בבקשה לעיכוב ביצוע עונש, יערך במעמד הצדדים (ע"פ 1318/07 מוחמד אלטורי נ' מדינת ישראל (31.12.2007)). יחד עם זאת, בקשה לעיכוב ביצוע צו סגירה מתאפיינת, בהקשר זה, בשלושה היבטים: ראשית, מדובר בעיכוב ביצוע של סנקציה זמנית, ולא בעיכוב ביצוע עונש אשר הושת בגזר דין; שנית, מדובר בצעד שעיקר תכליתו היא מניעתית ולא עונשית (עניין מיאו והאו, בפסקה 15); שלישית, היא איננה פוגעת בחירותו של אדם, אלא בחופש העיסוק שלו (ע"פ 9043/12 דהן נ' מדינת ישראל, בפסקה 9 (23.4.2013)). ייתכן, כי היבטים אלה עשויים להצדיק תוצאה שונה מלבד החובה לקיים דיון בנוכחות הצדדים, אך אינני נדרש להכריע בשאלה זו במסגרת ההליך הנוכחי. בענייננו, גם אם אכן היה מקום לערוך דיון בבקשה בנוכחות הצדדים, ולפיכך נפל פגם כלשהו בהחלטת בית המשפט לעניינים מקומיים, הרי שדיון כזה נערך בבית המשפט המחוזי, וריפא את הפגם, כך שבשלב זה אין כל מקום להתערבות. עוד יש לציין, כי בשתי הזדמנויות שונות, הגישו המבקשים בקשה לעיכוב ביצוע צו הסגירה. בשני המקרים, הבקשה הוגשה ביום האחרון לפני כניסת הצו לתוקף, ובאחד מהם, הדבר נעשה בניגוד להוראה מפורשת של בית המשפט המחוזי. בנסיבות אלה, עשוי להימצא טעם לפגם בדרישתם של המבקשים לקיים דיון בנוכחותם, בטרם יוכרע גורלן של הבקשות. יוער, כי בנסיבות מסויימות, הגשת בקשות רשות ערעור פלילי ללא ביסוס, אשר כל תכליתן היא "לדחות את הקץ" על מנת להשיא רווח כלכלי בלבד, עשויות לחייב את המבקשים בהוצאות, וזאת, חרף הנטייה העקרונית שלא להשית הוצאות משפט בהליכים פליליים (השוו רע"פ 5399/10 סלאמה נ' מדינת ישראל, בפסקה א לפסק-דינו של השופט א' רובינשטיין (29.11.2010); רע"פ 2341/14 קבועה נ' הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה (28.5.2014)).

11. לאור האמור, הבקשה לרשות ערעור נדחת בזאת. עיכוב הביצוע עליו הוריתי ביום 22.5.2014, מתבטל, וצו הסגירה ייכנס לתוקף ביום 1.6.2014.

ניתנה היום, כ"ח באייר התשע"ד (28.5.2014).

ש ו פ ט
